

Příloha č. 4: Informace o charakteristikách a rizicích obchodování s úvěrem podloženým cennými papíry

Definice

Maržový účet: Typ účtu, kde je každé pozici v portfoliu dána konkrétní minimální záruka (marže).

Požadavek na marži: Součet všech požadovaných marží u všech pozic v portfoliu na maržovém účtu.

Zajištění (kolaterál) (nebo: majetek s půjčkou): Celkové zajištění, kterým lze přispět a které lze použít ke krytí pozic v portfoliu. Vypočítá se podle následujícího vzorce: 100 % likvidních aktiv + 100 % hodnoty akcií + 100 % hodnoty dluhopisů + 100 % hodnoty investičních fondů.

Marže na udržování (nebo: běžná přebytná likvidita): Celková aktiva sloužící jako vyrovnávací zásoba, indikující také disponibilní likviditu nad marži na udržování předtím, než dojde k nedodržení marže na udržování. Marže na udržování se vypočítá podle následujícího vzorce: zajištění – požadavek na marži.

Všeobecné informace

Jako klient společnosti LYNX otevíráte majetkový účet (dále v textu jen „účet“, „účet cenných papírů“) se společností Interactive Brokers („IB“). S účtem cenných papírů lze spojit tzv. účet hotovostní nebo účet maržový. V případě maržového účtu musí klient být srozuměn s právy a povinnostmi souvisejícími s tímto typem účtu a potvrdit je. Maržové účty se vždy vztahují na marži na udržování a zajištění. Toto zajištění lze na maržovém účtu použít ke dvěma účelům:

(i) jako zajištění pro investice financované vypůjčenými penězi („**úvěr, který je podložen cennými papíry**“),

(ii) ke splnění platného požadavku na marži pro pozice (například) na futures a/nebo opce („**marže na opce/futures**“).

Tato příloha je omezena na popis charakteristik a rizik úvěru (viz v bodu (i) výše). O rizicích a charakteristikách souvisejících s marží na opce/futures (viz bod (ii) výše) je podrobněji pojednáno v příloze č. 3, která se vztahuje ke smluvní dokumentaci a ve smlouvě o zapůjčení marže společnosti IB.

V případě úvěru podloženého cennými papíry jsou investice prováděny s vypůjčenými peněžními prostředky. Tento typ úvěru nesmí být použit pro jiný účel než pro financování investic. Při úvěru, který je podložen cennými papíry jedná společnost LYNX jako zprostředkovatel broker, jak je uvedeno v článku 1.2 (ii) Smlouvy s klientem. Společnost IB je poskytovatelem tohoto úvěru.

Než klient zahájí obchodování s finančními nástroji se zapůjčenými peněžními prostředky, je jeho povinností přečíst si s náležitou péčí následující informace. Máte-li jakékoli dotazy a/nebo připomínky, pokud jde o charakteristiky a rizika úvěru podloženého cennými papíry, své dotazy směřujte na společnost LYNX.

Investice s vypůjčenými peněžními prostředky prostřednictvím společnosti IB

Pokud společnost IB prodlouží úvěr podložený cennými papíry, portfolio cenných papírů klienta je jako celek nebo zčásti dáno do zástavy společnosti IB. Úvěr podložený cennými papíry je revolvingový úvěr a představuje finanční závazek. Klient je vždy oprávněn tento úvěr podložený cennými papíry vypovědět oznámením společnosti IB a/nebo společnosti LYNX.

V případě, že klient využije úvěr, který je podložen cennými papíry, bude to mít za následek záporný peněžní zůstatek účtu. Z tohoto záporného zůstatku je klient povinen zaplatit debetní úrokovou sazbu. Platné sazby lze nalézt na webu společnosti LYNX: <https://www.lynxbroker.cz/tarify/>. Úrokové sazby se vypočítají ze záporných zůstatků každý den a budou odečteny z peněžního zůstatku na účtu třetí obchodní den následujícího měsíce.

Pro vyšší úvěru je stanovena maximální hodnota a závisí na hodnotě v reálném čase (tzn. na současné hodnotě) u zajištění a požadavku na marži u pozic již otevřených.

Příklad:

Předpokládejme, že investor má v současnosti na svém účtu peníze pouze ve výši 10 000 €. V důsledku toho má tento investor na svém účtu zajištění ve výši 10 000 € (100 % hodnoty peněz).

Protože tento investor nemá žádné pozice, není žádný požadavek na marži, a tudíž marže na udržování je rovněž rovna hodnotě 10 000 EUR.

	Peníze	10 000 €
+	Akcie	0 €
	<hr/>	
	Zajištění	10 000 €

-	Požadavek na marži	0 €
		<hr/>
	Marže na udržování	10 000 €

Dále předpokládáme, že tento investor chce otevřít majetkovou pozici v ceně 30 000 €. Protože tento investor má k dispozici peníze pouze ve výši 10 000 EUR, bude zbývající část pozice financovat úvěrem podloženým cennými papíry. Dále předpokládáme, že požadavek na marži pro tuto majetkovou pozici je 25 %.

	Peníze	20 000 € (10 000 € – 30 000 €)
+	Akcie	30 000 €
		<hr/>
	Zajištění	10 000 €
-	Požadavek na marži	7 500 € (30 000 € * 25 %)
		<hr/>
	Marže na udržování	2 500 €

Protože marže na udržování bude po této transakci stále kladná, tento investor může otevřít tuto majetkovou pozici s využitím úvěru podloženého cennými papíry. Pokud však tento investor chce otevřít další majetkovou pozici ve výši 30 000 € a v důsledku této transakce vznikne záporná marže na udržování, se zohledněním stejného požadavku na marži ve výši 25 %, nebude moci tuto transakci provést, protože marže na udržování nesmí být záporná. Z tohoto důvodu bude nutné vložit další zajištění.

	Peníze	50 000 € (-20 000 € – 30 000 €)
+	Akcie	60 000 €
		<hr/>
	Zajištění	10 000 €
-	Požadavek na marži	15 000 € (60 000 € * 25 %)
		<hr/>
	Marže na udržování	5 000 €

Investování s vypůjčenými peněžními prostředky vytváří tzv. pákový efekt. V dobrých časech to může mít za následek další výnosy, protože rostoucí cena cenných papírů nakoupených s využitím úvěru může vyneset další výnosy. Ve špatných časech, když cena klesá, to může vést ke zklamání. Nejen že klient není schopen dosáhnout svého investičního cíle, ale mohou mu rovněž vzniknout ztráty nebo nadměrné ztráty, případně mu může dokonce zůstat nedoplatek dluhu vůči společnosti IB. Ostatně, pokud hodnota podkladových cenných papírů klesne, klesne i hodnota zajištění. Tento pokles zajištění může být tak značný, že bude mít za následek zápornou marži na udržování.

Vrátíme se k příkladu popsanému výše:

Předpokládáme, že klesne cena akcií tohoto investora v hodnotě 30 000 € a že současná hodnota je v současnosti 25 000 €. Výsledkem tohoto poklesu ceny je záporná marže na udržování ve výši - 1 250 €.

	Peníze	20 000 €
+	Akcie	25 000 € (současná hodnota)
		<hr/>

Zajištění	5 000 €
- Požadavek na marži	6 250 € (25 000 € * 25 %)
<hr/>	
Marže na udržování	- 1 250 €

Pokud hrozí riziko, že marže na udržování bude záporná, poskytovatel úvěru podloženého cennými papíry, v tomto případě společnost IB, upozorní klienta změnou barvy pozadí v obchodní platformě. Potom má klient možnost buď vložit další peněžní prostředky, nebo pozice uzavřít (tj. znovu prodat nakoupené akcie), aby marže na udržování vzrostla a tím bylo zajištěno dostatečné zajištění ke splnění požadavků na splacení úvěru. Pokud klient stále nedostojí závazku, celé jeho portfolio cenných papírů nebo jeho část budou (mohou být) zlikvidovány. Klient má zbytkový dluh, pokud výtěžek z likvidace portfolia cenných papírů bude nedostatečný ke splacení úvěru podloženého cennými papíry. Finanční trhy a produkty mohou být velmi volatilní. Za účelem maximální možné ochrany klienta proti zbytkovému dluhu může společnost IB uzavřít jednu nebo více pozic na účtu cenných papírů klienta bez předchozího upozornění od doby, kdy klientova marže na udržování dosáhla záporné hodnoty. V tomto případě klient nemůže zvolit ani ovlivnit, které pozice budou uzavřeny, nebo zvolit nebo ovlivnit časový rámec týkající se příkazu, v kterém budou pozice uzavřeny.

Rizika spojená s obchodováním s vypůjčenými peněžními prostředky

Důležité je, aby klient v plném rozsahu rozuměl rizikům spojeným s obchodováním s cennými papíry s využitím vypůjčených peněžních prostředků. Tato rizika především zahrnují:

- Klient může ztratit více peněz, než které uložil na svůj maržový účet. Ostatně, skutečnost, že klient může nakoupit více cenných papírů (s vypůjčenými penězi), může mít za následek větší ztrátu (oproti většímu zisku). Pokles hodnoty cenných papírů nakoupených s vypůjčenými peněžními prostředky může vyžadovat, aby klient na svůj maržový účet převedl další peněžní prostředky, případně může klient potřebovat snížit požadavek na marži na maržovém účtu uzavřením pozic s cílem zamezit nucenému uzavření jedné nebo více pozic držených na jeho maržovém účtu.
- Cenné papíry budou dány společnosti IB jako zajištění podle Smlouvy, kterou klient uzavírá v tomto ohledu se společností IB. Pokud klient nesplní povinnosti platby nebo splacení v kontextu úvěru podloženého cennými papíry, může společnost IB tyto cenné papíry použít k výkonu svých práv jako věřitel.
Pokud jde o úschovu různých finančních nástrojů, odkazuje se na stránku s informacemi na webu <https://www.lynxbroker.cz/>.
- Společnost IB může uplatnit uzavření jedné nebo více pozic na účtu klienta s účinností od doby, kdy marže na udržování dosáhne záporné hodnoty. K tomu dojde tehdy, když požadavek na marži dosáhne hodnoty vyšší než zajištění.
- Klient nese odpovědnost a je odpovědný vůči společnosti IB za splacení zbytkového dluhu na účtu po tomto uzavření jedné nebo více pozic.
- Záporná marže na udržování může vzniknout rovněž tehdy, když se společnost IB rozhodne uplatnit vyšší požadavek na marži. Na ochranu klienta může společnost IB zvýšit požadavek na marži u jedné nebo více pozic, když toto opatření vyžaduje situace na trhu, jednostranně a bez předchozího písemného upozornění klienta (např. v případě zvýšené volatility trhu a důležitých událostí, např. zveřejnění finančních výsledků výstavci („výnosů“)).

Vraťme se k příkladu popsanému výše:

Předpokládejme, že společnost IB zvýší u majetkové pozice tohoto investora požadavek na marži z 25 % na 40 %. Výsledkem tohoto zvýšení je záporná marže na udržování ve výši - 2 000 €.

Peníze	20 000 €
+ Akcie	30 000 € (současná hodnota)
<hr/>	

Zajištění	10 000 €
- Požadavek na marži	12 000 € (30 000 € * 40 %)
<hr/>	
Marže na udržování	- 2 000 €

- Společnost IB může uzavřít jednu nebo více pozic na účtu klienta, aniž ho nejprve kontaktuje. Někteří investoři se mylně domnívají, že finanční ústav je musí nejprve kontaktovat a podat vysvětlení k uzavření jedné nebo více pozic. Není však tomu tak, pokud společnost IB nabízí klientovi úvěr podložený cennými papíry.